

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE ECCLESIA|| TRIVMPHANTE,|| TRIBVS LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XV. De reliquis festis Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53909](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53909)

sexaginta quatuor dies magis dici deberent sexaginta, quam septuaginta.

Est ergo sententia Ruperti, quam puto verissimam, ista nomina non esse desumpta à numero dierum, sed à numero Dominicarum; voluit enim Ecclesia, ante Dominicam passionis præmittere septem celebres Dominicas, quibus reuocaret nobis in memoriam, spiritualem nostram captiuitatem, sicut per Dominicam passionis, & sequentem commemoratur redemptione à captiuitate.

Itaque prima Dominica ex septem dicitur Septuagesima, quia est prima ex septem. Secunda dicitur Sexagesima, quia est prima ex sex. Tertia dicitur Quinquagesima, quia est prima ex quinque sequentibus. Quarta dicitur prima Quadragesimæ eadem ratione. Quinta dicitur secunda Quadragesimæ. Sexta dicitur tertia Quadragesimæ. Septima dicitur quarta Quadragesimæ. Deinceps autem non dicitur quinta Quadragesimæ, sed Dominica passionis. Et hinc etiam est, quod in Dominica Septuagesimæ, quia commemoratur captiuitas, legitur in officio, ex initio Geneseos, peccatum primi hominis, & omittuntur omnia cantica læta, & ad Missam incipimus: *Circumderunt me dolores mortis, pericula inferni inuenerunt me.* In Dominica autem passionis incipimus: *Vexilla Regis prodeunt, &c.*

De Dominicis Quadragesimæ & passionis frequentissima mentio est apud omnes Patres; sed de ea nos differemus in controuersis de ieiunio. Interim vide Epiphanium in compendiaria doctrina, quæ habetur ad finem librorum aduersus hæreses, Theophilum in epistolis Paschalibus, Cassianum collatione 21. & Augustinum epist. 118.

CAPVT XV.

De reliquis festis Domini.

NATALIS Domini meminit Clemens lib. 5. cap. 13. Chryostomus oratione in S. Philogonium, Ambrosius lib. 3. de virginibus, initio; item Basilius, Nazianzenus, Maximus, Augustinus, Leo, & alij, quorum exstant sermones de Natali Domini.

CIRCVM-

CIRCUMCISIONIS festum videtur esse satis recens. Nam non solum veteres Patres non meminerunt eius festi, verum etiam Isidorus, Micrologus, Amalarius, Rabanus, Walfridus, Strabo, qui describunt officia omnium festorum; meminere quidem officij diei octauę Natalis Domini, sed non sub nomine Circumcisionis. B. Bernardus tamen, & ante eum B. Iuo Carnotensis, sermones habent de ipso festo Circumcisionis.

EPIPHANIE meminit Chrysostomus oratione de sancto Philogonio; Nazianzenus oratione in sancta lumina; Maximus, Augustinus, Leo, & alij recentiores. Observat autem Cassianus collat. 10. cap. 2. apud Ægyptum vna & eadem die celebrari Natalis & Epiphanię diem, cum in Occidentis Ecclesiis sint festa diuersa.

Dominicę in ALBIS meminit Clemens lib. 5. cap. 20. Nazianzenus oratione in nouam Dominicam; & Augustinus serm. 1. de octaua Paschatis. qui etiam lib. 22. de ciuitate Dei, cap. 8. meminit trium dierum Paschatis.

ASCENSIONIS festum antiquissimum est, & ab Apostolis institutum, vt docet Clemens lib. 5. cap. 20. Apostolicarum constit. & B. Augustinus epist. 118. In eodem festo exstant sermones Nysseni, Leonis, & aliorum.

Festum TRINITATIS recens est. nam cap. Quoniam de feriis, Alexander III. dicit, suo tempore fuisse quidem in vniuersis apud quasdam Ecclesias, non tamen Romę. Micrologus etiam lib. de obseruationibus Ecclesiasticis, cap. 60. reprehendit eos, qui hoc festum celebrant. & ne quis obiiceret, videri hoc festum antiquum, quando quidem præfatio de Trinitate est vna ex nouem, quas Pelagius II. tanquam antiquissimas seruari præcepit: monet Micrologus, eam præfationem in Dominicis omnibus cantari solitam; neque esse propriam festi Trinitatis. Postea tamen etiam Romę merito receptum est, & quidem in die octaua Pentecostes, vt Deo specialiter agatur gratiæ pro mysterio Trinitatis orbi terrarum, Apostolorum ministerio, declarato.

Festum CORPORIS Domini constat ab Urbano I. institutum, post annum Domini M. G. C. quod festum omnes Lutherani & Calvinistę oderunt, sed immerito. Nam etiam si non

non esset verè Christus in Eucharistia (vt Calvinistæ dicunt) vel non deberet adorari (vt dicunt Lutherani) tamen adhuc iustum esset, habere certum diem, quo recoleremus memoriam institutionis eius Sacramenti; quod etiam Lutherani & Calvinistæ maximum Sacramentorum esse concedunt.

Festum denique TRANSFIGURATIONIS Domini antiquum esse videtur. Exstant enim de eo sermones sancti Leonis, necnon Cyrilli, Alexandrini, & Andreæ Cretensis apud Surium.

CAPVT XVI.

De festis Sanctorum.

HESTA Sanctorum aduersarij non parùm oderunt. PRIMO, quòd idolatriam sapere videantur; nam Sabbathata sanctificare, est præceptum primæ tabulæ, & proinde ad cultum Dei pertinet.

SECUNDO, quia aliqua falso fundamento nituntur, vt Conceptionis B. Mariæ festum, quod festum B. Bernardus nominatim reprehendit in epist. 174. ad Canonicos Lugdunenses. vbi dicit, errorem & superstitionem sapere hoc festum, quia eo vel peccatum honoratur, sine quo conceptio ista non fuit, vel falsa inducitur sanctitas. Et præterea apud nos etiam non est certum, an B. Virgo sine peccato originali concepta fuerit; Ecclesia enim vtramque opinionem permittit; ergo saltem dubium est, an rectè hoc festum celebremus.

TERTIO, quòd plurima sint noua, ac præsertim festa beatæ Virgini dicata: nec enim ante Iustiniani tempora existabant.

QUARTO, quòd multa ab Imperatoribus seculi instituta sint. Nam festum Purificationis instituit Iustinianus, vt scribunt Paulus Diaconus lib. 16. rerum Romanarum, & Nicephorus lib. 17. cap. 28. Festum Assumptionis instituit Mauritius, qui Iustiniano posterior fuit, vt idem Nicephorus ibidem refert.

QUINTO, quia eousque prolapsus est abusus festorum, vt etiam Imperatoribus non sanctis festi dies instituti sint, vt de Iustiniano refert Nicephorus lib. 17. cap. 31. Hæ sunt obiectiones